

EDUCAȚIE PENTRU TOȚI

Buletinul informativ al Proiectului Ministerului Educației al Republicii Moldova
„EDUCAȚIE PENTRU TOȚI – Inițiativă de Acțiune Rapidă” / Nr. 6, APRILIE 2010

CUPRINS

Buletinul informativ al Proiectului Ministerului Educației al Republicii Moldova
„EDUCAȚIE PENTRU TOȚI – Inițiativă de Acțiune Rapidă” / Nr. 6, APRILIE 2010

p. 3

**LEONID BUJOR, MINISTRUL
EDUCAȚIEI AL REPUBLICII
MOLDOVA:** „Acum, când se văd
realizările noastre comune, inclusiv
în educația timpurie, vedem ce mai
este de făcut și dorim să continuăm
Inițiativa de Acțiune Rapidă în
Educația pentru Toți”.

**„TOT SATUL MĂ AJUTĂ SĂ CRESC
OM MARE!”**

Alte patru grădinițe vor fi renovate
în Moldova

p. 4

Parteneriate cu administrațiile
publice locale în asigurarea
accesului la educație timpurie
pentru toți copiii

**ȘI POTENI, HÂNCEȘTI: DE LA UN
CENTRU COMUNITAR LA UN
CENTRU EDUCAȚIONAL AL
ÎNTREGULUI SAT**

Brătianovca, Hâncești: „Dacă nu
este școală, să facem măcar
grădinița să fie frumoasă”

Imagine: John McConico / UNICEF

Căușeni: responsabilitatea APL
pentru reparațiile capitale ale
grădinițelor

**Soluționarea problemei aprovizionării
cu apă la grădinița din Pănășești,
Strășeni**

p. 5

**VIZITA DE MONITORIZARE A
ECHIPEI BĂNCII MONDIALE ȘI
UNICEF**

Ghidul conducătorului unității
administrativ-teritoriale pentru
crearea Centrelor Comunitare de
Dezvoltare Timpurie

p. 6

**EDUCAȚIE PENTRU TOȚI
ÎNSEAMNĂ EDUCAȚIE ÎNCLUZIVĂ
Grădinița incluzivă din orașul
Nisporeni**

O altă viață pentru Dariana și pentru
educatoarea ei

**Grădinița incluzivă din orașul
Criuleni**

p. 7

Validarea de vârstă a Standardelor
de învățare și dezvoltare a copilului
de 0-7 ani

**Curricula pentru formare inițială și
formare continuă în domeniul
educației timpurii este apreciată de
specialiști**

p. 8

**PERSONALITĂȚI DIN MOLDOVA
PLEDEAZĂ ÎN FAVOAREA
EDUCAȚIEI TIMPURII**

**Mass-media devin un promotor al
mesajelor „Educației pentru Toți”**

Guvernul Republicii Moldova

Banca Mondială

Proiectul „EDUCAȚIE PENTRU TOȚI – Inițiativă de Acțiune Rapidă” este realizat din sursele unui grant, oferit Republicii Moldova de Fondul Catalitic. Grantul este administrat de Banca Mondială, iar activitățile Proiectului sunt implementate de Ministerul Educației, cu asistența UNICEF.

Proiectul „Educație pentru Toți” în Moldova repară grădinițe, le dotează cu materiale didactice, cărți, jucării, mobilier și terenuri de joc, instruieste cadre didactice și administrative și elaborează documente de politici educaționale.

Proiectul „Educație pentru Toți – Inițiativă de Acțiune Rapidă” face parte din FAST TRACK INITIATIVE, care reprezintă un parteneriat global în asigurarea educației pentru toți.

CONSILIUL EDITORIAL al Buletinului informativ „EDUCAȚIE PENTRU TOȚI”:

Nadejda VELIȘCO, Director Executiv al Proiectului, Ministerul Educației

Mariana Doina MOARCAȘ, Coordonator Superior de Proiecte, Oficiul Băncii Mondiale
București, Lider al Echipei Proiectului „Educație pentru Toți”

Larisa VÎRTOSU, Coordonator Program Dezvoltare Timpurie a Copilului, UNICEF,
Președinte al Grupului Consultativ al Proiectului

Ala PÎNZARI, Coordonator Proiecte, Banca Mondială

Lia SCLIFOS, Coordonator al Proiectului

Aurelia GUZUN, Specialist în comunicare și mobilizare comunitară

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Adresa: Piața Marii Adunări Naționale, 1,
MD-2033, Chișinău, Moldova

Tel.: 23.38.97. Fax: 23.31.39

Web: www.prescolar.edu.md

E-mail: efatti@edu.md,

educatie.pentru.toti@gmail.com

Editare: OWH Studio

LEONID BUJOR
MINISTRUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

Lansarea, în aceste zile, în Republica Moldova a discuțiilor publice asupra noului Cod al Educației este dovada în fapte a ceea ce declară în cuvinte acest important document de politici: educația este prima prioritate națională.

În același timp, recunoaștem că la baza sistemului de învățământ în Republica Moldova se află educația timpurie și învățământul preșcolar. Iată de ce prin promovarea și realizarea prevederilor noului Cod al Educației dorim să continuăm reformele în beneficiul tuturor copiilor, inclusiv al celor mici, al comunităților și al țării.

Un cuvânt-cheie care se regăsește de mai multe ori în Codul Educației este „parteneriat”. Avem nevoie de dezvoltarea și valorificarea parteneriatelor cu comunitatea, cu societatea civilă, mediul de afaceri, administrațiile publice locale și agențiile de dezvoltare internaționale. Și Proiectul „Educație pentru Toți” este un exemplu în acest sens.

Am reușit să susținem administrațiile publice locale în îndeplinirea obligațiilor care le revin acestora în domeniul învățământului. Am reușit, de asemenea, să creăm împreună, acolo unde nu există grădinițe, centre comunitare de dezvoltare timpurie. Iar un asemenea tip de instituție de educație timpurie și învățământ preșcolar este inclus în premieră în noul Cod al Educației, la fel ca și noțiunile de „educație incluzivă”, „copii cu cerințe educaționale speciale”.

Acum, când se văd realizările noastre comune, inclusiv în educația timpurie, vedem ce mai este de făcut și dorim să continuăm Inițiativa de Acțiune Rapidă în Educația pentru Toți. Iată de ce solicităm partenerilor noștri de dezvoltare sprijin pentru o nouă tranșă în cadrul Proiectului „Educație pentru Toți”. Astfel, vom putea asigura, așa cum prevede Codul Educației, îngrijirea și educația, în instituții publice, a tuturor copiilor de vârstă timpurie și preșcolară, inclusiv a celor cu nevoi educaționale speciale și din familii vulnerabile.

INIȚIATIVA DE ACȚIUNE RAPIDĂ

Parteneriat global în favoarea Educației pentru Toți

„Tot satul mă ajută să cresc Om Mare!”

Evenimentul comunitar de inaugurare a grădiniței renovate din satul Pănășești, Strășeni, a reunit, la 26 martie 2010, toți partenerii Inițiativei de Acțiune Rapidă în Educația pentru Toți în Moldova: Ministerul Educației, comunitatea locală și administrația raională, reprezentanți ai UNICEF și Băncii Mondiale.

La acțiunea de la Pănășești, desfășurată cu genericul „Tot satul mă ajută să cresc Om Mare!”, partenerilor Proiectului „Educație pentru Toți” li s-au alăturat personalități originare din raionul Strășeni – campionul mondial la jocul de dame Ion Dosca și artistul cobzar Tudor Ungureanu.

„Felicit toți copiii și părinții lor, fiindcă, după o pauză atât de îndelungată, au ocazia să pășească pragul acestei grădinițe. Este cea de-a 41 grădiniță din țară, pe care Ministerul Educației a inaugurat-o cu sprijinul comunității locale și internaționale”, a spus Ministrul Educației, Leonid BUJOR. „Copiii au nevoie de grădiniță, ca să învețe și să crească sănătoși”, a menționat Ministrul Educației, relevând, totodată, importanța exemplului și ajutorului oferit de adulți pentru dezvoltarea copiilor.

Odată cu deschiderea noilor grupe la grădinița din Pănășești, renovată din sursele Proiectului „Educație pentru Toți”, ale Guvernului și comunității, vor avea acces la educație timpurie toți cei 216 copii de 0-7 din această comună, aflată la

33 kilometri de capitala țării.

„Pentru UNICEF a fost o plăcere să colaboreze cu toți partenerii Proiectului pentru a asigura un viitor acestor copii”, a afirmat Alexandra YUSTER, Reprezentantul UNICEF în Moldova. „Este foarte important pentru copii să fie împreună, să se joace împreună și iată am reușit acest lucru”, a declarat Alexandra Yuster.

Ala PÎNZARI, Coordonator de Proiecte Educație și Sănătate la Banca Mondială în Moldova, a relevat că acest Proiect este rezultatul unor eforturi comune: „Acolo unde punem o parte din sufletul nostru, cum a fost la Pănășești, reușitele sunt mai mari”. Evenimentul de la Pănășești a fost o adevărată sărbătoare pentru sat, pentru întregul raion și pentru toată țara. Alături de oaspeți, la festivitate au participat primarul comunei Vasile FODEA, Președintele raionului Strășeni Nicolae ROBU, Șefa Direcției Generale Raionale Învățământ, Tineret și Sport din Strășeni Iulia CERTAN și toți managerii de grădinițe din raion.

Alte patru grădinițe vor fi renovate în Moldova

Doar parteneriatele pot oferi cheia pentru redeschiderea unor grădinițe din Moldova, aflate într-o asemenea stare.

Alte patru grădinițe din țară vor deveni beneficiare ale lucrărilor de renovare în cadrul Proiectului „Educație pentru Toți – Inițiativă de Acțiune Rapidă”.

Cele patru grădinițe de copii – din satul Cucuruzeni, raionul Orhei; s. Corlăteni, r.

Râșcani; s. Ulmu, r. Ialoveni; și s. Crihana Veche, r. Cahul – au fost selectate la propunerea Grupului Consultativ al Proiectului pentru a valorifica integral mijloacele financiare din grantul Fondului Catalitic, destinate reabilitării instituțiilor preșcolare.

Ministerul Educației al Republicii Moldova menționează, în ordinul său din 11 martie 2010, că Fondul de Investiții Sociale din Moldova, agenția de implementare a componentei Lucrări civile din cadrul Proiectului, va realiza și monitoriza lucrările de reabilitare. De asemenea, Direcțiile Generale Raionale Învățământ, Tineret și Sport din Orhei, Râșcani, Ialoveni și Cahul, urmează să se implice activ în monitorizare, pentru a facilita executarea calitativă a lucrărilor în termenii stabiliți, cu luarea în calcul a cerințelor educaționale.

Parteneriate cu administrațiile publice locale în asigurarea accesului la educație timpurie pentru toți copiii

În timp ce managerii de grădinițe sunt preocupați, în principal, de calitatea procesului educațional, responsabilitatea pentru asigurarea condițiilor adecvate – reparații, apă, canalizare, energie, încălzire, dotări,

alimentație – revine primăriilor, consiliilor locale și raionale. Câteva exemple de implicare responsabilă a administrațiilor publice locale în soluționarea acestor probleme sunt prezentate în continuare.

Șipotenii, Hâncești: de la un centru comunitar la un centru educațional al întregului sat

La Șipotenii, Hâncești, în cadrul Proiectului „Educație pentru Toți”, a fost dotat un Centru de educație timpurie, pe care primăria l-a dezvoltat într-un Centru educațional al întregului sat.

„Atunci când adulții își aduc aici copiii și nepoții, părinții sau bunicuțele mai rămân să se informeze despre proiecte, inițiative sau ascultă sub uși cum copiii învață din cărți”, povestește Primarul satului Șipotenii Vera OLARU.

„Am început de la o sală de activități pentru copii și am ajuns acum să avem patru săli, dormitoare, bucătărie și veceu, plus o intrare separată pentru toți cei 55 de copii de vârstă timpurie din localitate”, face socoteala celor realizate primarul, care este profesoară de matematică.

Iar părinții își amintesc despre cum primarul Vera Olaru a oferit cabinetul său copiilor în această iarnă – pentru că „acolo era mai cald”, explică ei – ca să nu întrerupă procesul educațional.

Primarul satului Șipotenii Vera OLARU privește cu încredere în viitor, deși sunt încă lucruri de făcut la centrul comunitar: rețeaua de canalizare, conectare la gaze naturale, amenajarea terenului de joc și alte lucrări de renovare.

Brătianovca, Hâncești: „Dacă nu este școală, să facem măcar grădinița să fie frumoasă”

Pe acest drum, recent construit, vin în fiecare zi la grădinița din Brătianovca 41 de copii de 3-7 ani.

La grădinița din satul Brătianovca, raionul Hâncești, a fost deja pavată calea pentru primirea materialelor didactice și jucăriilor în cadrul Proiectului „Educație pentru Toți”.

Grădinița din Brătianovca a fost renovată prin eforturile primăriei comunei Sărata Galbenă, din care face parte satul.

„Am hotărât să facem o grădiniță frumoasă, pentru că aici nu este școală”, afirmă Ștefan VLAS, Primarul din Sărata Galbenă. Primarul precizează că „împreună cu Consiliul raional, am investit aici 638 mii de lei”.

Echipa comunitară, condusă de Primar și de Directorul grădiniței Svetlana VLAS, a mobilizat părinții la muncă voluntară și a obținut donații din partea agenților economici în bani, materiale de construcție și mobilă: totul în beneficiul copiilor.

Căușeni: responsabilitatea APL pentru reparațiile capitale ale grădinițelor

„Grădinițele din raion au nevoie nu doar de reparații curente, dar și de reparații capitale”, au afirmat reprezentanții administrației publice din raionul Căușeni la întâlnirea pe care au avut-o cu angajații grădiniței nr. 2 din oraș.

Primarul orașului Căușeni Anatolie ZEREMBA a spus: „Bani sunt puțini, iar probleme – multe” și a accentuat responsabilitatea administrațiilor publice locale pentru rezolvarea tuturor problemelor ce țin de reparațiile capitale în grădinițe, fie că este vorba de apeduct, de sistem de canalizare sau încălzire.

O dezbatere televizată la acest subiect a fost organizată în cadrul emisiunii „Accent Direct”. Un subiect TV Studio L Căușeni: http://www.studio-l.md/index.php?option=com_seyret&task=videodirectlink&id=44

Soluționarea problemei aprovizionării cu apă la grădinița din Pănășești, Strășeni

La Pănășești, raionul Strășeni, este puțină apă – la fel ca în multe alte localități din Moldova. Această problemă a afectat și funcționarea grădiniței recent renovate din Pănășești, însă comunitatea a reușit să rezolve repede această dificultate.

Primăria satului Pănășești a cumpărat pentru grădiniță două cisterne cu capacitatea de o tonă și jumătate fiecare,

pe care le aduce, o dată la două-trei zile, pline cu apă potabilă, de la o distanță de

33 de kilometri, din Chișinău. „Este o soluție costisitoare, deci provizorie”, spune Primarul Vasile FODEA. „Dar acum am obținut de la Guvern o finanțare de 300 mii de lei pentru reparația apeductului și fântânii arteziene de lângă grădiniță”, continuă Primarul, precizând că banii nu sunt de ajuns. Consiliul Raional va oferi 100 mii de lei, iar sătenii vor contribui și ei la realizarea proiectului.

Vizita de monitorizare a echipei Băncii Mondiale și UNICEF

O echipă a Băncii Mondiale și UNICEF s-a aflat într-o vizită de monitorizare la trei instituții preșcolare din Moldova: satul Stejăreni, raionul Strășeni, satul Vulcănești, r. Nisporeni, și orașul Nisporeni. Echipa a fost condusă de Mariana Doina MOARCAȘ, Coordonator Superior de Proiecte, Oficiul Băncii Mondiale din București, Lider al Echipei Proiectului „Educație pentru Toți”.

Din echipa de monitorizare au făcut parte, de asemenea, Ala PÎNZARI, Coordonator de Proiecte Educație și Sănătate la Banca Mondială în Moldova, Larisa VÎRTOSU, Coordonator Program Dezvoltare Timpurie a Copilului, UNICEF, și Lia SCLIFOS, Coordonator al Proiectului „Educație pentru Toți”.

Echipa s-a aflat în aceste trei localități beneficiare ale Proiectului „Educație pentru Toți” pentru a urmări activitatea grădinițelor și centrelor comunitare de aici, constatând mai multe reușite.

La Stejăreni, echipa a constatat că în cadrul centrului comunitar de educație timpurie, creat în incinta gimnaziului, există o colaborare eficientă între cadrele didactice din centrul comunitar și cadrele didactice din gimnaziu. Această înțelegere va asigura continuitatea procesului educațional și o tranziție reușită a copiilor de la grădiniță la școala primară.

Ala PÎNZARI și Mariana Doina MOARCAȘ la centrul comunitar din Vulcănești, Nisporeni.

Larisa VÎRTOSU într-un exercițiu de comunicare cu Rodica.

La centrul comunitar din Vulcănești, Nisporeni, echipa de monitorizare a observat că în cele patru luni de la inaugurarea centrului, copiii de origine romă comunică în limba română. În decembrie 2009, Valeriu GUȚU, Primarul comunei Ciorăști, din care face parte satul Vulcănești, afirma că și-a dorit mult să creeze acest centru, pentru că „toți copiii romi să cunoască limba română și să fie pregătiți astfel de școală”.

La grădinița nr. 1 din Nisporeni, echipa Băncii Mondiale și UNICEF a studiat experiența acestei instituții preșcolare în domeniul educației centrate pe copil și practicile de incluziune a copiilor cu nevoi speciale și din familii în dificultate.

„Copiii vin cu plăcere la centrul comunitar și nu vor să plece acasă când se încheie activitățile”, au mărturisit părinții în discuțiile pe care le-au avut cu echipa de monitorizare, iar educatorii au apreciat calitatea materialelor oferite în cadrul Proiectului, remarcând, totodată, că acestea sunt folosite și de învățătorii de la clasele primare.

Valeriu GUȚU, Primarul comunei Ciorăști, din care face parte satul Vulcănești, r. Nisporeni, a fost declarat de Comunitatea Romilor din Moldova drept „Cel mai bun primar al romilor din Moldova” și premiat cu o excursie în Italia.

Ghidul conducătorului unității administrativ-teritoriale pentru crearea Centrelor Comunitare de Dezvoltare Timpurie

Un Ghid al conducătorului unității administrativ-teritoriale pentru crearea Centrelor Comunitare de Dezvoltare Timpurie a fost editat, recent, la Chișinău, în cadrul Proiectului „Educație pentru Toți”.

Ghidul conducătorului unității administrativ-teritoriale pentru crearea Centrelor Comunitare de Dezvoltare Timpurie, realizat de PAS cu PAS, prezintă, în deschidere, cadrul de referință pentru crearea Centrelor Comunitare în Republica Moldova și, de asemenea, pașii ce urmează a fi întreprinși pentru fondarea unui Centru Comunitar.

Cadrul de referință include Hotărârea Guvernului nr. 567 din 10 septembrie 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Centrelor Comunitare de Dezvoltare Timpurie a Copiilor de 3-6 (7) ani și însuși Regulamentul de organizare și funcționare a Centrelor Comunitare de Dezvoltare Timpurie a Copiilor de 3-6 (7) ani publicat în Monitorul Oficial nr. 144-147 (3477-3480) din 18 septembrie 2009.

Ghidul, care îi are ca autori pe Cornelia Cincilei și Raisa Ghilan și la care au colaborat

Nadejda Velișco, Lia Scifos, Larisa Vîrtosu, Ala Pînzari, descrie următoarele acțiuni pentru constituirea unui Centru Comunitar:

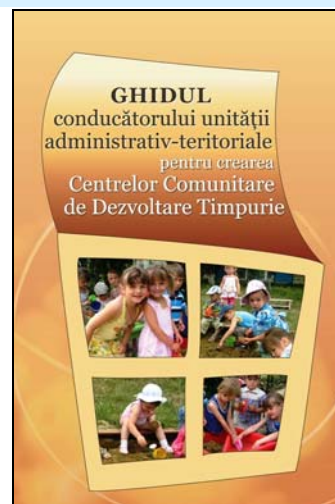
PASUL 1: Evaluarea necesităților în comunitate.

PASUL 2: Evaluarea resurselor existente pentru crearea Centrului Comunitar.

PASUL 3: Estimarea serviciilor ce urmează a fi prestate de Centrul Comunitar.

PASUL 4: Elaborarea unei organigrame estimative a Centrului Comunitar.

PASUL 5: Elaborarea Regulamentului CC și înaintarea solicitării de fondare.

PASUL 6: Evaluarea necesităților de finanțare a Centrului Comunitar.

PASUL 7: Inițierea unui proces bugetar al Centrului.

Ghidul este editat în limbile română și rusă și va fi distribuit în toate comunitățile.

EDUCAȚIE PENTRU TOȚI ÎNSEAMNĂ EDUCAȚIE INCLUZIVĂ

Grădinița incluzivă din orașul Nisporeni

În 2007, datorită Proiectului „Educație pentru Toți”, în grădiniță „Povestea” din orașul Nisporeni au fost încadrați primii 9 copii cu nevoi speciale. Acum la grădiniță merg 29 copii cu nevoi speciale – toți copiii cu nevoi speciale din cartier.

„Atunci am analizat situația și am identificat nevoia de specialiști – logoped, psiho-pedagog, kinetoterapeut – care să lucreze cu acești copii”, spune Maria CIOBANU, șefa Direcției Generale Raionale Învățământ, Tineret și Sport din Nisporeni, - „Însă în acea perioadă cadrul legal nu ne permitea să realizăm pe deplin acest lucru”.

La sfârșitul anului 2009, Direcția de Învățământ și conducerea grădiniței au înaintat un demers către Consiliul Orășenesc pentru a schimba statutul instituției în Grădiniță incluzivă. Prin decizia sa, Consiliul Orășenesc a oferit instituției, la nivel local, acest statut. La următoarea ședință a Consiliului Orășenesc, vor fi operate modificări în

buget și vor fi planificate surse financiare pentru angajarea în grădiniță a celor trei specialiști.

În același timp, Ministerul Educației face eforturi pentru racordarea cadrului legal la realitățile și la nevoile de incluziune ale copiilor. În aprilie 2010, a fost lansat pentru

dezbatere publice Proiectul Codului Educației. În acest Proiect de lege Ministerul Educației a inclus, pentru prima oară, noțiunile de „educație incluzivă”, „psihopedagog reabilitar”, „grupă incluzivă” și declară că „învățământul pentru persoanele cu cerințe educaționale speciale este parte integrantă a sistemului de învățământ”.

La următoarea etapă, Ministerul Educației va elabora și va aproba un Statut-Cadru al instituției incluzive și modele de Fișe de post pentru specialiștii necesari.

În 2009, Guvernul Republicii Moldova a decernat Tatiane COCIU, directoarei grădiniței „Povestea” din or. Nisporeni, Diploma de excelență de gradul întâi „pentru contribuție substanțială și merite în dezvoltarea învățământului preșcolar”.

Ministerului Educației l-a decorat, de asemenea, pe Președintele raionului Nisporeni, Ion MUNTEANU, cu Diploma pentru merite în dezvoltarea învățământului.

O altă viață pentru Dariana și pentru educatoarea ei

Dariana este o fetiță de 6 ani din orașul Nisporeni, diagnosticată cu Sindromul Down, retard psihomotor și strabism congenital. Acum ea merge la grădiniță, iar în noiembrie 2009, Dariana a fost protagonista unui reportaj la radio „Europa Liberă”, intitulat „Picii de la „Povestea”: Integrarea unor copii cu nevoi speciale într-o grădiniță obișnuită”.

Când a venit la grădiniță, Dariana nu vorbea, avea probleme de coordonare a mișcărilor, de concentrare a atenției și de memorie. Peste un an, fiind la grădiniță, Daria merge, vorbește, recunoaște culorile, numără până la 5, participă la activitățile cu copiii, are prieteni.

Proiectul „Educație pentru Toți” a schimbat esențial viața Darianei și a bunicii ei, care își dorește cel mai mult ca fetița să meargă la școală.

În același timp, s-a schimbat și viața educatoarei care lucrează cu grupa Darianei. Acum ea are un ajutor de educator și 27 de copii, dintre care 4 sunt copii cu nevoi speciale.

În spatele Darianei și a celorlalți copii de la grădinița „Povestea” din Nisporeni se află cartea „Delia merge la școală”. În curând, Dariana, la fel ca și Delia, va merge la școală – și asta e o adevărată poveste.

Reportajul radio la „Europa Liberă” cu Dariana și grădinița nr. 1 din Nisporeni poate fi audiat la adresa:

<http://www.europalibera.org/content/article/1869922.html>

În ediția viitoare a buletinului informativ „Educație pentru Toți” va fi prezentată istoria creării și dezvoltării Centrului de reabilitare pentru copii cu nevoi speciale de vârstă preșcolară din Criuleni.

Grădinița incluzivă din orașul Criuleni

La Criuleni funcționează acum grădinița incluzivă „Spicușor”, în cadrul căreia a fost creat un Centru de reabilitare pentru copii cu nevoi speciale de vârstă preșcolară.

Centrul de reabilitare a fost deschis prin eforturile administrației publice locale, iar dotările au fost oferite de Proiectul „Educație pentru Toți”.

Primarul de Criuleni Vladimir PALADI spune: „Este important să facem tot posibilul pentru a menține serviciul de reabilitare, creat în grădinița din localitatea noastră”. „Oricât va costa, vom acoperi cheltuielile necesare”, adaugă primarul.

Grădinița incluzivă este o instituție, care îmbină educația cu reabilitarea: aici copiii cu nevoi speciale se reabilitează și se integrează în grupe.

Raionul Criuleni este prima unitate teritorială din țară în care au fost create școli incluzive. Școlile, la fel ca și grădinița „Spicușor”, au obținut de la administrațiile locale statut de instituții incluzive.

Validarea de vârstă a Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de 0-7 ani

În Republica Moldova a început procesul de validare de vârstă a Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de 0-7 ani.

Documentul a fost elaborat anterior de către Ministerul Educației în cadrul Proiectului „Educație pentru Toți” și a fost supus validării de conținut. După ce vor fi validate de vârstă, Standardele vor fi revizuite, tipărite și difuzate în toate instituțiile preșcolare din țară.

Validarea de vârstă a Standardelor de învățare și dezvoltare este un proces care atestă în ce măsură documentul corespunde realităților, adică în ce măsură copilul, în funcție de vârstă, știe și face lucruri prevăzute de Standarde.

Validarea de vârstă a Standardelor presupune realizarea unei cercetări cantitative în baza unui eșantion reprezentativ la nivel național, de 1100 de copii. Datele se vor obține prin observarea copiilor, probe practice și prin interviuarea adulților.

Pentru validarea Standardelor, Ministerul Educației a contractat Centrul Național de Educație Timpurie și Informare a Familiei (CNETIF).

Evelina (6 ani) și Veronica ZAGORODNIUC, educator și operator validare.

SEMINARUL DE INSTRUIRE A OPERATORILOR DE VALIDARE

Procesul de validare a Standardelor a început cu un seminar de instruire a celor 32 de operatori, desfășurat în perioada 19-24 aprilie 2010 la Chișinău.

Seminarul a relevat importanța corectitudinii validării de vârstă. Operatorii au ajuns, împreună, la înțelegerea că, în procesul de validare, nu se evaluează copiii sau educatorii, ci indicatorii. Ei au reiterat responsabilitatea care le revine în calitate de operatori și au ajuns la concluzia: calitatea rezultatelor în procesul educațional va depinde de corectitudinea validării.

Maria VRÂNCEANU, Președinte CNETIF, și Valentina GAICIUC, Consultant Ministerul Educației.

CERCETAREA-PILOT LA CHIȘINĂU

O cercetare-pilot, în cadrul validării de vârstă a Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de 0-7 ani, a fost realizată pe 22-23 aprilie. Cercetarea a avut loc în cadrul atelierului de pregătire a celor 32 de operatori naționali.

Cercetarea s-a desfășurat în 7 grădinițe și 6 familii din Chișinău. Scopul cercetării a fost identificarea dificultăților cu care, eventual, ar putea să se confrunte operatorii în timpul cercetării.

Curricula pentru formare inițială și formare continuă în domeniul educației timpurii este apreciată de specialiști

În perioada 15-23 martie 2010, la Chișinău și Bălți, au avut loc atelierele de prezentare a Curricula pentru formare inițială și formare continuă a cadrelor didactice din domeniul educației timpurii și a Ghidurilor metodologice aferente, elaborate în cadrul Proiectului „Educație pentru Toți – Inițiativă de Acțiune Rapidă”.

Pentru elaborarea acestor documente, Ministerul Educației a contractat Centrul Educațional PRO DIDACTICA.

La atelierele de prezentare au participat reprezentanți ai 8 colegii pedagogice și 4 universități din țară, instituții care asigură formarea inițială și continuă a cadrelor didactice pentru educația timpurie.

Participanții au remarcat utilitatea materialelor produse pentru optimizarea

Schimbările se discută, apoi se realizează: inclusiv în formarea inițială și continuă în domeniul educației timpurii.

dezvoltării curriculare în domeniu.

Specialiștii au apreciat documentele ca fiind oportune pornind de la abordarea sistemică a reformei în educația timpurie, ce presupune asigurarea continuității în producerea schimbării la nivel de formare inițială, practici cotidiene și formare continuă. Astfel, reforma se va produce nu doar în grădiniță, dar și în universități și în centrele de formare continuă.

Documentele Curricula pentru formare inițială și formare continuă a cadrelor didactice din domeniul educației timpurii și a Ghidurilor metodologice aferente au fost aprobate de către Consiliul Național pentru Curriculum. Ele sunt recomandate instituțiilor superioare și colegiilor pentru a fi utilizate în procesul de proiectare a procesului de formare a cadrelor didactice.

Campionul mondial Ion DOSCA și prof. Constantin DUMITRAȘCU, cu nepoțica.

Artistul cobzar Tudor UNGUREANU și Ministrul Educației Leonid BUJOR, împreună cu reprezentanții UNICEF și Băncii Mondiale.

Pictorul Timotei BĂTRĂNU la acțiunea „Ajută-l pe copil să crească Om Mare!”.

Personalități din Moldova pledează în favoarea educației timpurii

Două personalități din lumea sportului și a muzicii, originare din raionul Strășeni – Ion DOSCA și Tudor UNGUREANU – s-au alăturat partenerilor Inițiativei de Educație pentru Toți în Moldova, pentru a promova, cu ocazia unui recent eveniment comunitar, importanța educației timpurii.

Campionul mondial la jocul de dame Ion DOSCA și artistul cobzar Tudor Ungureanu s-au aflat printre invitații festivității de inaugurare a grădiniței renovate și dotate din satul Pănășești, Strășeni, și au îndemnat adulții să investească atenție, timp și resurse în dezvoltarea timpurie a copiilor.

„Să nu ne fie teamă să implicăm copiii în activități, crezând că sunt prea mici. La orice vârstă, copiii au capacități nelimitate de învățare. Cu cât un om învață mai mult, cu atât mai multe șanse de reușită are în viață”, a spus campionul Ion Dosca, oferind în dar grădiniței șase seturi de joc de dame, la care a susținut apoi un simultan cu părinții și copiii prezenți.

Ion Dosca, născut în satul Bucovăț, raionul Strășeni, sportivul care a câștigat campionat mondial din Brazilia, în 1999, și alte 15 titluri de campion național al Moldovei, a făcut acum o remiză

cu o fetiță la Pănășești.

Campionul și-a anunțat, cu zâmbetul pe buze, singura egalitate în simultanul la care a participat aici. „O fetiță a fost deosebit de îndârjită și a reușit să facă o remiză chiar”, a spus zâmbind Ion Dosca, încurajându-i însă serios pe adulți să participe, împreună cu copiii lor, în diferite jocuri: sportive, intelectuale și artistice: „Acestea le vor îmbogăți viața”.

Artistul Tudor UNGUREANU a susținut, în cadrul festivității de inaugurare a grădiniței de la Pănășești, un recital și a afirmat că se bucură, împreună cu toți cei prezenți, pentru reușita localnicilor. Muzicianul, originar din Căpriana, Strășeni, este starostele și cobzarul grupului etno-folcloric „Ștefan Vodă” și președinte al Fundației culturale „Căpriana”. „Dacă ați ști ce lucru important pentru copii a fost realizat aici!”, a exclamat Tudor Ungureanu.

La fel ca la Pănășești, Proiectul „Educație pentru Toți – Inițiativă de Acțiune Rapidă” a implicat personalități notorii din Moldova și în alte acțiuni din cadrul campaniei de mobilizare comunitară „Ajută-l pe copil să crească Om Mare!”: pictorul Timotei BĂTRĂNU, cântărețul de muzică populară Nicolae PALIȚ, maestrul în artă Maria MADAN, președinta Federației de Gimnastică Galina CARAS.

Mass-media devin un promotor al mesajelor „Educației pentru Toți”

Revista pentru părinți „Odoraș” consemnează, în ediția sa din aprilie 2010, renovarea unei noi grădinițe în cadrul Proiectului „Educație pentru Toți”, iar revista „ONU în Moldova”, editată de Reprezentanța Națiunilor Unite, scrie în nr. 1 (42) despre integrarea unui copil cu nevoi speciale într-un centru de reabilitare, deschis prin contribuția Ministerului Educației și a partenerilor săi locali și internaționali.

Subiectele axate pe importanța și necesitatea educației timpurii a copilului, difuzate în ultimul an de mai multe medii din Moldova, inclusiv de cele regionale, au transformat mass-media într-un partener activ în promovarea mesajelor Proiectului „Educație pentru Toți”.

În septembrie 2009, ca urmare a unei campanii de presă, susținută de echipa Proiectului și revista pentru părinți „Odoraș”,

Directorul Executiv al Asociației „Motivație”, Igor Meriacre, i-a oferit un premurgător lui Gabriel Savin din satul Oxentea, raionul Dubăsari. Gabriel, un băiețel de 5 ani, diagnosticat cu

paralizie cerebrală infantilă, avea nevoie de acest premurgător, ca să meargă la grădiniță.

Din ianuarie 2010, postul TV Studio L din Căușeni desfășoară o campanie de mobilizare administrativă pentru renovarea grădinițelor din raion. În reportajele și talk show-urile sale, jurnaliștii din Căușeni vorbesc despre starea grădinițelor de copii și solicită răspunsuri de la reprezentanții administrației locale, reitând responsabilitatea APL pentru situația din grădinițe.

La Glodeni, postul TV Prim a realizat mai multe subiecte în care reporterii vorbesc despre probleme, dar și despre soluții, pentru a implica locuitorii în lucrări de reparație sau de amenajare a terenurilor de joacă în grădinițe. De asemenea, reportajele TV Prim vorbesc despre noile practici educaționale ale cadrelor didactice din Glodeni.